

בארש" (וינציה תק"מ); "מרפא לשון" (וינציה תק"ס); "מזבח כפרה" (ליוורנו תקצ"ו); "משכנות יעקב" (ליוורנו תקפ"ד); "מנחת אהרן" (וינציה תקס"ט).
נפטר בירושלם.

רבי יעקב ב"ר יוסף פולאק

נולד בפולין בשנת ר"ל (1470). בצעירותו נסע לאשכנז ללמוד תורה. שנים מספר למד בבית מדרשו של רבי יעקב מרגלית בנירנברג. היה חתנו של רבי משה ב"ר אפרים פישל מקראקא, שאשתו היתה מקורבת למלכה בונה, אשת המלך זיגמונד הראשון בקראקא.

היה אב"ד בפראג בשנת רנ"ב והחזיק בה ישיבה גדולה. על תלמידיו נמנו רבי שלום שכנא מלובלין, חותנו של הרמ"א ומהר"ם פאדובה. רבי יעקב היה אבי שיטת החילוקים והפלפולים.

חריפותו ותיקפותו הביאו אותו פעמים מספר לידי חילוקי דיעות עם גדולי דורו. בעקבות מחלוקת שנפלה בינו לבין רבים מגדולי הדור, בדבר קטנה שנישאה, ורבי יעקב התירה במיאון, למרות התקנה שנתקבלה באותם הימים שלא להתיר במיאון. נאלץ לעזוב את פראג. הוא חזר לקראקא ונתמנה לרב הכולל בעיר זו. הקים בה ישיבה גדולה ועל ידה נעשתה קראקא למרכז של תורה בפולין. שלש שנים ישב בקראקא ממנה עלה ארצה בשנת ר"פ. כעבור עשר שנים לבואו, בשנת ר"ץ (1530), נפטר.

מקורות: אלגי; "הפלס" גליון 23; ד"י בתוגרמא ח"ב 14; "אוצר ישראל"; תח"י, וראה בהערה שם.

רבי יעקב ב"ר אברהם פייתוס

נולד בתוניס וחיו בה. היה מתלמידי רבי יוסף זארכו ורבי שלמה אבן עטר. עלה לירושלם לאחר שנת תק"ס, אך לבקשת רבניה יצא בשליחותה לארצות המערב. שנים רבות נדד בשליחותו ולא זכה לחזור לא"י, כי נפטר באלגיר ביום י"ג בתמוז תקע"ב (1812).

חיבר ספר "ברית יעקב" דרשות והספדים (ליוורנו תק"ס); "רגו ליעקב" בתוך "מזבח כפרה" (ליוורנו תק"ע); "ירך יעקב" דרשות (ליוורנו תר"ב); "יגל יעקב" על הש"ס בתוך "מראה האופנים" (ליוורנו תקע"ה).

מקורות: "תולדות היהודים באפריקא הצפונית" ח"ב 160; "כנסת ישראל"; שא"י; תג"י; תח"י; מו"מ ב' 351.

רבי יעקב פינסו

היה אב"ד בבוקרשט ואחר כך בסאטאר פדארג'יק שבבולגריה. אחת מתשובותיו הארוכות בדבר הע"גונה מיפו הובאה בספר "חוקי חיים" סימן יט. לעת זקנתו עלה לירושלם ונתקבל כראב"ד. חתם בשנת תר"ד על הסכם השלום בעדה הספרדית. חבר ספר "תולעת יעקב".

נפטר בירושלם ביום כ"ג בשבט תר"ט (1849). בפנקס ח"ק רשום: "הישיש המפורסם החכם הספרדי...". על המצבה כתבו: "אביר הרועים, הרב המופלא".

מקורות: תח"י; יהב"י; מג"י ז'.

רבי יעקב פריינטי

אחד התלמידים הראשונים של ישיבת "כנסת יש-ראל" בירושלם. רפאל משער כי הגיע לארץ בשיירה של רבי חיים בן עטר מאיטליה, ואפשר שהקדים לעלות ולהצטרף לרבו סמוך לבואו. כשבעה חדשים לפני פטירתו של רבי חיים, יצא רבי יעקב בשליחות לאיטליה. הוא התעכב בחו"ל חדשים מספר ושב לא"י. אחרי פטירת רבי חיים נמנה רבי יעקב עם מנהלי הישיבה, ובשנת תק"ד יצא שוב בשליחותה לאיטליה.

מקורות: מאמר י' רפאל ב"סיני" תכג—תכד הכולל כמה אגרות הנוגעות לשליחותו; ילקוט יוסף (ילח).

רבי יעקב הכהן הפרנס

מכונה "הפרנס יעקב הירושלמי". נשלח כשר"ר למצרים לטובת עניי ירושלם, בשנת תתנ"א (1091).

מקורות: "ספר הישוב".

רבי יעקב ב"ר חיים צמח

נולד למשפחת אנוסים בליסבון בשנת ש"ל (1570). חי בה כאנוס ולמד את אומנות הרפואה וממנה מצא את פרנסתו. כבן שלשים עזב את מולדתו ועבר לשלוניקי, בה למד תורה וממנה עלה לא"י בשנת שע"ח.

תחילה ישב בצפת ועסק בנגלה ובנסתר. משם פנה לדמשק ולמד קבלה בישיבתו של רבי שמואל בנו של רבי חיים ויטאל. בעיר זו השלים בשנת שצ"ח את ספרו "נגיד ומצוה" (קושטא תפ"ו ועוד).